

ZDOLA

01/2010
Volby

Zpravodaj Československé anarchistické federace
(Internacionála anarchistických federací)

dobrovolný
příspěvek na ABC
5 Kč / 20¢

VHOZENÝ LÍSTEK DO ÚRNY A JEHO POLITICKÉ DŮSLEDKY

Od nejtěplejšího věku žijeme nesvéprávným životem. Systém nás učí nejednat sami za sebe a nemyslet na to, jak bychom své životy mohli žít samostatně. Očekává se, že se budeme spoléhat a budeme závislí na politických a ekonomických autoritách; pokud máme konflikt se spolužákem, musíme zajít za učitelem, aby problém za nás vyřešil; pokud máme problém se spolupracovníkem v zaměstnání, máme ho sdělit svému nadřízenému, namísto abychom si vše vyřešili v rámci kolektivu na pracovišti; pokud máme problémy se zločinností v našem sousedství, musíme jít na policii, než abychom cvičili osvědčený koncept lidové spravedlnosti; pokud máme problém se sociálními službami, máme zajít za svým 'politickým zastupitelem'. Nikdy se od nás neočekává, abychom se pokoušeli řešit problémy a záležitosti sami za sebe.

Od mládí je nám vštěpováno, že volit v parlamentních volbách je naše právo a povinnost. V České republice máme k vytváření souhlasu s parlamentním systémem i odpovídající předmět zvaný Občanská výchova, který bývá definován jako výchova k postupnému formování a rozvíjení osobního a občanského profilu žáků. Málomluvný učitel však žákům prozradí, že parlamentní systém reálně neumožňuje obyčejnému člověku ovlivnit důležitá rozhodnutí a dění ani v jeho blízkém okolí.

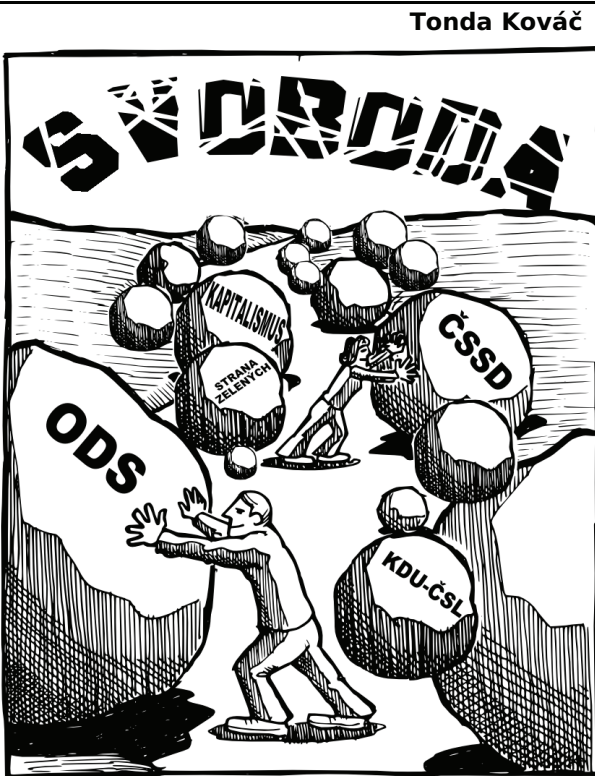
Na poskytování informací o politických stranách a politickém dění pak mají tradiční monopol masmédiá. Jejich prostřednictvím je nám vnucován pocit viny, pokud nesplníme svou 'ob-

čanskou povinnost' a nepůjdeme volit. Země, kde nejsou volby do parlamentu, nebo kde dojde k jejich zmanipulování, jsou označovány za nedemokratické, totalitní. Volby do parlamentu se staly jakýmsi kvazi-náboženským rituálem.

Přijetí stávající politiky

Jak ovšem Brian Martin poukazuje: „Volby v praxi slouží jako velmi užitečný nástroj k udržení dominantních mocenských struktur, jakými jsou soukromé vlastnictví, militarismus, patriarchální dominace a ekonomická nerovnost. Ani jedna z těchto struktur nebyla skrze volební systém vážně zpochybněna. Z hlediska radikálních kritiků jsou volby nejvíce omezujícím nástrojem.“ [“Democracy without Elections,” Social Anarchism, Reinventing Anarchy, Again, Howard J. Ehrlich (ed.), p. 124]

Vhozením hlasovacího lístku do volební urny především vyjádříte souhlas se současným politickým a ekonomickým systémem, budete se tedy podílet na udržování statu quo. Podle skotského libertinského socialisty Jamese Kelmana „Volení jakékoli strany či politika znamená vždy hlas pro stávající politický systém. Svůj lístek vhozený do urny si můžete obhájit mnohými způsoby, v důsledku ale znamená schválení státního aparátu. Pokud by zde byla nějaká možnost změnit prostřednictvím parla-

Tonda Kováč

mentních voleb systém, politické elity by ji už dávno demontovaly. Jinými slovy, politický systém je neměnnou státní institucí, která rafinovaně zajišťuje a zachovává svou permanentní existenci. Politické elity stanovují fixní agendu, podle které je veřejnosti dovoleno 'velmi omezeně vstupovat do politické arény'.“

(pokračování na str.4)

Editorial

Dostalo se vám do rukou třetí číslo zpravodaje 'Zdola'. Omlouváme se za dlouhou prodlevu mezi druhým a třetím vydáním, která trvala téměř rok. Nevěste hlavy, projekt mininovin a jeho podvratný potenciál žije dál! Důvodem k dlouhé odmlce byly patálie, které provázejí parlamentní volby. Proces neuvěřitelných úhybů a klíček překvapil nejenom komentátory a politiky, ale také nás. Komičnost voleb v ČR i ve světě nás opět utvrdila v kramflecích, a proto nepřestáváme křičet: „Volby jsou podvod!“

Nemyslíme tím zfalšované přepočítávání lístků, ale samotný proces odevzdání sebe sama do rukou profesionálních tluchubů. Možná si stejně jako my uvědomujete scénář loutkového divadla a na vlastní kůži cítíte, že páky, které skutečně řídí tento svět, pod žádnou demokratickou a už vůbec ne svobodnou principy nespádají.

Kolik minut denně jste svobodní? Ráno, když zamačkáváte budík a chvátáte do práce nebo do školy? Během pracovní doby či vyučování? Navečer, při nákupu v supermarketu? Nebo večer při přepínání kanálů? Autority a prominenti v masmédiích přeci jenom některé přesvědčí, že nezbyvá, než přistoupit na pravidla hry a opět věřit a doufat.

Pokud však stejně jako my nemáte dostatek času a peněz na to, abyste byli svobodní a svobodně, nevěřte, nedoufejte a konejte! Nezapomeňte nás o svých aktivitách informovat na náš e-mail: csaf@csaf.cz

redakční kolektiv

OD PROTESTŮ K OKUPACÍM PODNIKŮ - OD OKUPACÍ PODNIKŮ KE SVOBODNÉ SPOLEČNOSTI

V minulém čísle zpravodaje Zdola se několik článků zabývalo jedním ze způsobů, jak se pracující mohou bránit útokům na svá práva a to nejen v období ekonomické krize. Tím způsobem je okupace podniků, které se vlastníci rozhodli uzavřít a propustit lidi v nich zaměstnané. Takové podniky bývají během okupace převedeny pod samosprávu pracujících a zbaveny podnikové hierarchie, jejíž následkem je nespravedlivé rozdělení na privilegované a neprivilegované – vykořisťovatele a vykořisťované – šéfy a zaměstnance. Funkčnost této anarchistické strategie „ted' a tady“ byla v minulém čísle Zdola demonstrována na příkladu argentinské keramičky Zanón (nyní FASINPAT). Ta byla po uzavření majitelem v roce 2001 obsazena bývalými zaměstnanci/-kyněmi a

byla zde zahájena samospráva bez šéfů a privilegovaného managementu.

FASINPAT i další samosprávné podniky na celém světě jsou konkrétním důkazem praktičnosti anarchisty a anarchistkami propagovaného principu přímé akce. Přesto by však taktika okupace podniků neměla být vnímána jako plné vítězství a osvobození pracujících, ale spíše jako jeden z mnoha drobných krůčků vedoucích k plnému osvobození, realizovanému v anarchistické společnosti – tedy společnosti, která již zcela překonala kapitalismus a vytvořila nové organizační struktury.

Samospráva v okupovaných podnicích sice pracující zbavuje šéfů a mocenské hierarchie - vztahů podřízenosti a nadřízenosti – nicméně je

stále realizována v rámci kapitalistického systému a je nucena částečně fungovat podle jeho pravidel a principů. Uvnitř pracujícími spravovaných podniků jsou sice vytvořeny rovnostářské vztahy, navenek se však podniky chovají jako tržní subjekty, které se mnoho neliší od těch ostatních, fungujících s vnitřní hierarchií. Je to však logické a dokud existuje kapitalismus, tak v podstatě i nevyhnutelné. Každý ze současných podniků, bez ohledu na jeho vnitřní strukturu, je v rámci současného systému - chce-li zachovat svou existenci - nucen se zapojit do tržních mechanismů, využívat peníze, směnné principy a fungovat v konkurenčním prostředí. Díky tomuto faktu pracující v samosprávných podnicích nedosahují plného osvobození, ale částečně zůstávají polapeni v okovech tržního kapitalistického systému.

Jinak řečeno, podniky fungují uvnitř anarchisticky, ale stále v kapitalistickém prostředí a v závislosti na kapitalistických strukturách a principech. Je proto potřeba, aby se pracující nespokojili s pouhou okupací podniků „ted' a tady“ a odstraněním vztahů podřízenosti likvidací podnikové hierarchie. Je potřeba jít dále a usilovat i o odstranění dalších pilířů třídní společnosti - tzn. námezdní práce, tržního i peněžního systému a veškerých institucí státu. Primárním cílem se musí stát odstranění kapitalismu se všemi jemu vlastními principy a vztahy, nikoliv pouhé radikální reformování podniků nadále fungujících v kapitalistickém rámci.

(pokračování na str.2)

POVEDĚ ABSENCE U VOLEB K VÍTEZSTVÍ PRAVICE?

Tonda Kováč

vyprázdňené vítězství. Komu taková vláda může vládnout, když polovina voličstva vyjádří nedůvěru všem vládním? (Vernon Richards: The Impossibilities of Social Democracy)

Jinými slovy, která strana by si troufla vládnout zemi, v níž by podstatná minorita, či dokonce majorita populace, odmítla parlamentní systém a vládu jako takovou? To by znamenalo, že by politici „byli vystaveni tlaku od lidí, kteří jsou přesvědčeni o své vlastní síle“; od lidí schopných jednat společně. Proto anarchisté volají po bojkotu voleb a namísto pasivního odevzdání volebního lístku vyzývají k aktivní sebeorganizaci; snaží se přesvědčit lidi o jejich vlastní svobodné organizační síle, která může plnit jejich individuální i společné zájmy na pracovištích, ve školách a v sousedství. Pouze tento pohyb si „může vydobýt respekt vlády, může zkrotit moc vlády, což miliony

vhozených cárů papíru do volebních urn nikdy nesvedou.“ (tentýž článek)

Jak vyjádřila Emma Goldman, „pokud jsou anarchisté dostatečně silní na to, aby ve volbách převážili misky vah na stranu levice, musí být dostatečně silní na propagaci generální stávkové, či série stávek mezi pracujícími... Podle posledních analýz kapitalistická třída velmi dobře ví, že jsou politici úplatní, ať už patří k levici nebo k pravici a že nenesou žádnou odpovědnost za své předvolební sliby.“ (Emma Goldman: Vision on Fire)

Nicméně, masová společnost nemůže být jako celek podplacena a pokud si přeje a je schopná vzdorovat systému útlaku, organizovat se na rovnostářských principech a plnit svá práva a potřeby, stane se silnější, než ta nejdisciplinovanější hierarchická organizace. Pouze sebeor-

ganizací, přímou akcí a praktikováním solidarity v místech našich bydlíšť a pracovišť můžeme dosáhnout reálných změn. To je to místo, ve kterém spočívá naše síla a ve kterém můžeme vytvořit životaschopnou opozici. Vytvořením sítě samosprávných a zdola organizovaných organizací na pracovištích a v našem sousedství si pomocí přímé akce můžeme vydobýt takové podmínky, jaké za nás v parlamentu neodhlasuje sebeušlechtilější politik. Pouze takovéto hnutí může zastavit útoky na naše práva a sociální jistoty, třeba i ze strany legálně zvolených neonacistů, fašistů nebo bolševiků. A vláda - ať už si říká pravicová, levicová nebo dokonce socialistická - která čelí masovému hnutí, praktikujícímu principy přímé akce a solidarity, si vždy důkladně rozmyslí, zda chce provádět škrty v sociální sféře, nebo zavádět nějaká represivní opatření.

(pokračování na str.2)

Mohla by. Jenomže jako anarchisté neříkáme pouhé „nevolte“, říkáme „nevolte – organizujte se“, což je podstatný rozdíl. K reálnému vítězství pravice může vést pouze apatie. Apatie je vlastností, o jejíž šíření nemáme žádný zájem, naopak – v apatii vidíme jednu z největších překážek lidské seberealizace a svobody. Takže „pokud by se anarchistům podařilo přesvědčit polovinu voličstva, aby volby bojkotovalo, z úhlu pohledu volebního systému by to mohlo znamenat přispění k volebnímu vítězství pravice. Jednalo by se ale o

